KNIHOVNA

Metodický a informační list knihoven okresu Česká Lípa

Metodický list 2021

Obsah:

Centrální portál knihoven

Národní digitální knihovna

Tritius REKS

Časopis Čtenář

Nové knihy o regionu

Přílohy

Vydala Městská knihovna Česká Lípa

Česká Lípa, prosinec 2021

Zpracovala: PhDr. Dana Kroulíková, Miluše Vojtíšková, Jana Štěpničková

Centrální portál knihoven

Portál Knihovny.cz poskytuje **jednotný přístup ke službám českých a moravských knihoven** - komukoliv, odkudkoliv a kdykoliv. Na portálu Knihovny.cz můžete **prohledávat katalogy všech zapojených knihoven** z jediného vyhledávacího řádku.

Co všechno portál nabízí? Jednou z funkcí je přehled více než 6000 knihoven a základní informace o nich, včetně kontaktů, provozní doby i odkazů na jejich webovské stránky. Čtenář se může přihlásit do všech zapojených knihoven, u kterých je registrován a tyto účty lze navíc propojit. Při vyhledávání knih lez využívat hluboce propracovaný systém, který přestože čerpá z obrovského množství zdrojů, nakonec vede k časové úspoře.

Zajímavou částí portálu je tzv. inspirační polička. Ta nabízí tipy na nejpůjčovanější knihy, oblíbené autory, tipy pracovníků knihoven nebo přehled vítězných děl nejznámějších literárních cen. Čtenářský účet pak umožňuje třídit si knížky do „obálek“, psát si k nim poznámky nebo je komentovat. Právě záložka Inspirace může být mnohým knihovníkům a knihovnicím neobyčejně nápomocná a efektivní při každodenní práci se čtenářem neboť přináší tematické knižní seznamy věnované ať už různým oborům, zájmům nebo významným výročím. A i když třeba zatím o vlastním zapojení neuvažujete, určitě do portálu alespoň nahlédněte a některé funkce vyzkoušejte – určitě se budou hodit.

Národní digitální knihovna

Naprosto unikátní službou, kterou svým uživatelům knihovny mohou knihovny nabídnout, je zpřístupnění Národní digitální knihovny, tj. digitalizované dokumenty dostupné na trhu prostřednictvím digitálních knihoven provozovaných Národní knihovnou ČR, Moravskou zemskou knihovnou, Univerzitou Karlovou v Praze, Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR, Národní technickou knihovnou a Městskou knihovnou v Praze. Prostřednictvím Národní digitální knihovny (NDK) jsou navíc zpřístupněna díla nedostupná na trhu (DNNT) - jedná se o **dokumenty, které jsou dosud chráněny autorským zákonem** (tj. neuplynulo 70 let od smrti všech autorů), **ale nejsou již dostupné na knižním trhu**. Velká část z nich již byla českými knihovnami zdigitalizována a dosud byla přístupná jen v budově příslušné knihovny vlastnící daný dokument. Nyní mají registrovaní čtenáři zapojených knihoven novou možnost **zobrazit všechna tato díla vzdáleným přístupem online přímo ze svého domácího počítače**.

K dispozici pro online čtení jsou **plné texty digitalizovaných dokumentů** (knihy, časopisů, novin atd.) vydaných na území České republiky **do roku 2007**. Periodika jsou dostupná až do roku vydání 2010. Dokumenty přístupné prostřednictvím služby NDK-DNNT je možné pouze online číst, n**elze je stahovat, kopírovat ani tisknout**.

Služba je poskytována na základě licenční smlouvy Národní knihovny ČR a je k dispozici uživatelům prostřednictvím zapojených knihoven, které poskytují veřejné knihovnické a informační služby. Využít **vzdálený přístup do databáze DNNT** tak mohou i **registrovaní čtenáři Městské knihovny Česká Lípa. Jednoduchý návod jak vstoupit a využívat Národní digitální knihovnu najdete na webu českolipské knihovny** www.knihovna-cl.cz

Automatizovaný knihovní systém Tritius

Tritius je katalogizační informační systém nové generace. Je navržen pro evidenci jakýchkoli dokumentů (fyzických i elektronických) v jakékoli sbírce. Tritius je také úplný knihovní systém. Je nástupcem systému Clavius - nejrozšířenějšího knihovního systému v ČR a SR.

Tritius je moderní webová aplikace, kterou je možné provozovat na široké škále zařízení bez ohledu na hardware a operační systém. Tritius běží na všech běžných operačních systémech (Windows, Mac, Linux) stejně jako na moderních mobilních zařízeních (Android, Apple iOS) - a to vše bez nutnosti složité instalace.

Hlavní výhody webových aplikací:

- uživatelská dostupnost - stačí webový prohlížeč,
- žádné instalace a nastavování pro jednotlivé stanice,
- velmi snadná aktualizace a správa nastavení (centralizované),
- dostupnost pokročilých funkcí prohlížečů (zvětšení/zmenšení),
- širší možnosti integrace s dalšími webovými systémy.

Podporovány jsou všechny běžné webové prohlížeče:

- Mozilla Firefox,
- Google Chrome,
- Internet Explorer,
- Safari,
- Opera

Webový katalog

Katalog umí vyhledávat ve sbírkách, třídit, řadit, exportovat, sdílet na sociální sítě a mnoho dalšího. Katalog využívá moderní technologie, které umožňují velmi rychlé a přitom kvalitní hledání na základě relevance. Výsledky vyhledávání jsou seřazeny dle významnosti či důležitosti vzhledem k původně zadanému dotazu.

Klíčové vlastnosti:

- snadné uživatelské vyhledávání,
- půjčování elektronických knih,
- podpora přihlašování přes MojeID (nebo jiné OpenID zprostředkovatele),
- výrazná prezentace novinek,
- integrace s veřejnými databázemi,
- správa uživatelského konta,
- podpora tvorby uživatelského obsahu a sdílení,
- moderní a přehledný design.

Přizpůsobivost

Díky téměř neomezené variabilitě datové struktury záznamů je možné evidovat dokumenty všech možných zaměření. Mimo obvyklé dokumenty z knihovny (knihy, periodika, hudební nosiče), také například mapové podklady, technické výkresy, stavebních plány, smlouvy a další. Vše je již nyní možné definovat na úrovni nastavení systému.

Uživatelské rozhraní
Díky použití nejmodernějších technologií pro současné prohlížeče je webové uživatelské rozhraní systému Tritius plně srovnatelné s původními Windows aplikacemi jak v oblasti škály ovládacích prvků tak i rychlosti odezvy a celkového komfortu obsluhy. Touto vlastností se Tritius výrazně liší od jednoduchých běžně dostupných webových aplikací.

Strukturovanost
Tritius je nastaven dle organizační struktury knihovny či jiné organizace. Knižní fondy či sbírky mohou být rozděleny podle poboček, oddělení nebo lokací.
Knihovny mohou pracovat se systémem Tritius samostatně jako Městská knihovna Česká Lípa nebo Jablonné v Podještědí nebo být připojeny v systému **Tritius REKS**.

Na okrese Česká Lípa je připojených do systému Tritius REKS již 29 veřejných knihoven. Namátkou třeba Bezděz, Brniště, Břevniště, Dubá, Svor, Svojkov, Velký Valtinov a další. Výhodou je, že tyto knihovny jsou napojeny na server Městské knihovny Česká Lípa a tím jim odpadají starosti s veškerými úpravami knihovního systému, aktualizacemi a případnými dalšími zásahy. Změny, zásahy, novinky, průběžná proškolování knihovníků zajišťuje oddělení regionálních služeb Městské knihovny. Náklady spojené s přechodem na nový systém jsou hrazeny z dotace Ministerstva kultury, povinná spoluúčast pak z dotace MěK Česká Lípa na regionální činnost, kterou poskytuje Liberecký kraj. Licence na tento systém je rozdělena na knihovny s počtem svazků do 5000 a počtem svazků do 10 000. Jediným nákladem ze strany zřizovatele knihovny je roční udržovací poplatek zhotoviteli systému Tritius. Zhotovitelem je firma Tritius Solutions a.s..

Licence Tritius REKS obsahuje:
-Katalogizaci všech druhů dokumentů včetně stahování záznamů z jiných knihoven
-Webový katalog pro čtenáře
-Evidenci čtenářů a výpůjček
-Revizi fondu
-Podporu pro výměnné soubory z regionální knihovny
Roční poplatek obsahuje:
-Využívání výše uvedených základních částí systému
-Získání všech nových verzí systému a jejich automatickou aktualizaci
-Poskytování záručního a mimozáručního servisu prostřednictvím regionální knihovny

Představení základních modulů systému

Výpůjční protokol
Tento modul slouží pro evidenci čtenářů, výpůjček a poplatku.
Modul umožňuje nejenom půjčovat tituly čtenářům, ale vede si také kompletní historii všech výpůjček, upomínek a poplatku. Na základě zadaných pravidel umí vypočítat výši poplatku za jednotlivé úkony, délku prodloužení výpůjčky (prolongace) nebo rozesílat upomínky. Mezi další funkce modulu patří:

- kategorizace čtenářů,
- podpora uživatelského kreditu,
- evidence absenčních i prezenčních výpůjček,
- plná podpora čárových kódu nebo RFID čipů,

- plně konfigurovatelné výpočty všech poplatku,
- rezervace titulů i exemplářů,
- tisk upomínek a oznámenek rezervací (nebo jejich zaslání elektronickou poštou),
- statistiky výpůjček (statistický výkaz, deník, žebříčky nejžádanějších dokumentů apod.),
- propracované tiskové výstupy (exporty),
- podpora evidence MVS,
- po přihlášení do Katalogu si čtenáři mohou svůj výpůjční protokol zobrazit.

Ukázka Výpůjčního protokolu

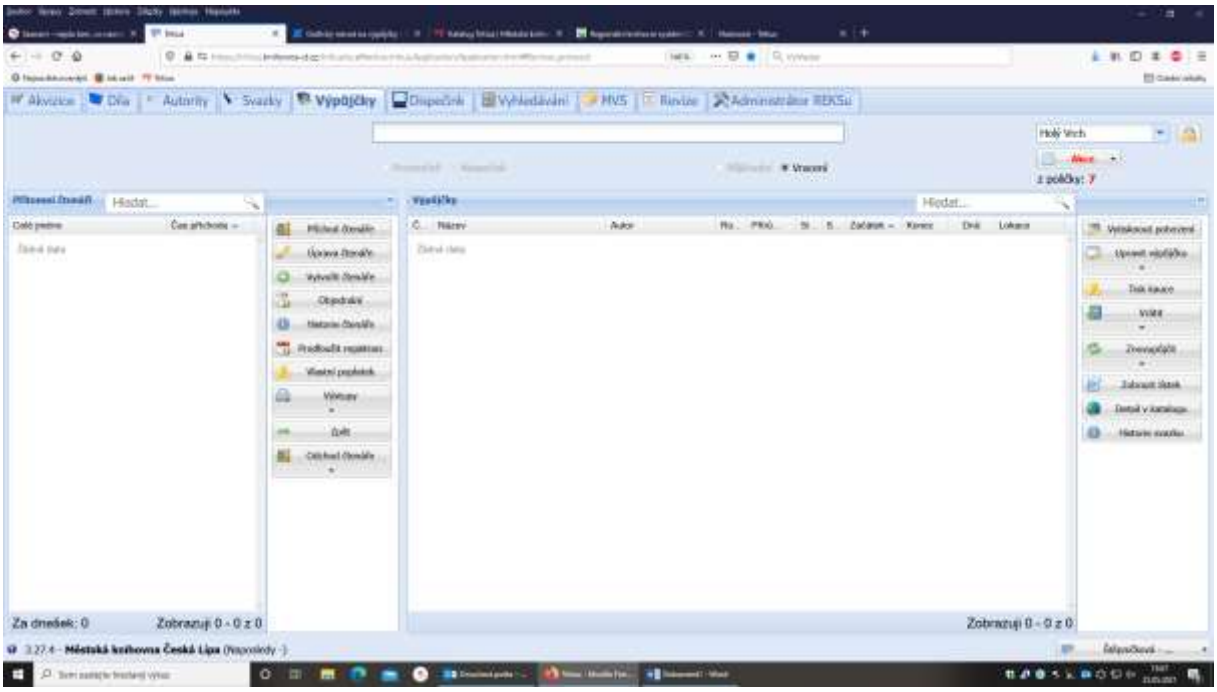

Součástí je Vyhledávání, MVS, Revize, Díla, Svazky a další. Jednotlivé operace jsou uživatelsky vstřícné a přehledné. Například Příchod čtenáře je možno provádět několika způsoby, načtením čtenářské průkazky, pomocí tlačítka F5 a následným výběrem, zde je pak možno nahlédnout do informací o čtenáři, provádět úpravy v přihlašovacím formuláři. Možnost úprav je samozřejmě i přímo ve Výpůjčním protokolu. Odchod čtenáře je možné nastavit bez tisku seznamu výpůjček, s tiskem, s odesláním e-mailu. Další funkce jsou zobrazení knižního lístku, nahlédnutí do katalogu, získání informací o historii čtenáře. Historie čtenáře pak nabízí další možnosti jako přehled výpůjček, rezervace, poplatky, návštěvy. Tyto jednotlivé možnosti lze zobrazit naráz i jednotlivě. Pod tlačítkem Akce najdete další možnosti jako Správa čtenářů, statistiky výpůjček, různé tiskové výstupy i Roční výkaz o knihovně a mnohé další.

Velmi využívanou možností je Odložení z poličky, kdy si čtenář v katalogu knihovny vybere knihy a zadá požadavek Objednání. Ve výpůjčním protokolu se knihovníkovi zobrazí počet a konkrétní tituly, které vyhledá v knihovně, načte do protokolu a odešle čtenáři informaci o připravených knihách. Tato služba se velmi osvědčila v době pandemie, kdy si v době tzv. výdejních okének nemohli čtenáři knihy vybírat osobně. Ukázka práce s odložením z poličky z pohledu knihovníka a z pohledu čtenáře bude v příloze Metodického listu.

Ukázka záložky Vyhledávání

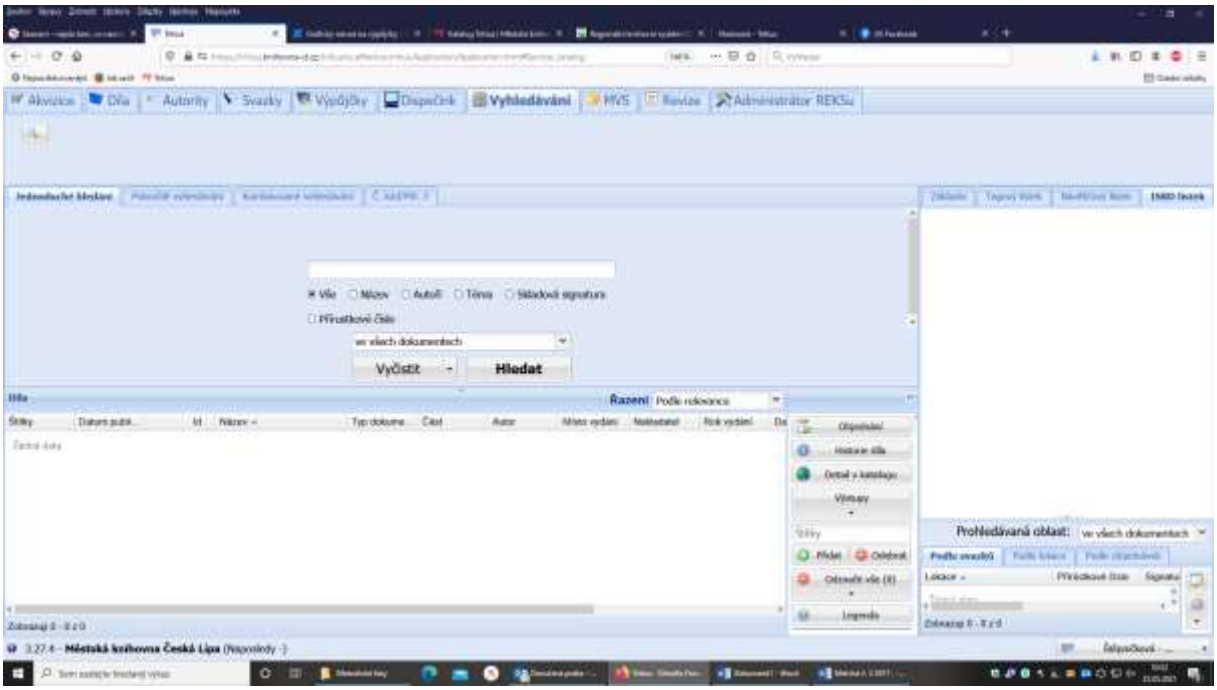

Ve Vyhledávání je možno hledat v jednoduchém, pokročilém, kombinovaném či podle přírůstkového čísla. Po vyhledání, zda je kniha ve fondu, systém upozorní barevným rozlišením řádků, že knihu měl již čtenář půjčenou, naleznete zde, zda je kniha k dispozici či je půjčená, v případě, že je půjčená, je možné ihned provést rezervaci pro konkrétního čtenáře. Je možno zobrazit historii díla, podívat se do katalogu.

Ukázka záložky svazky

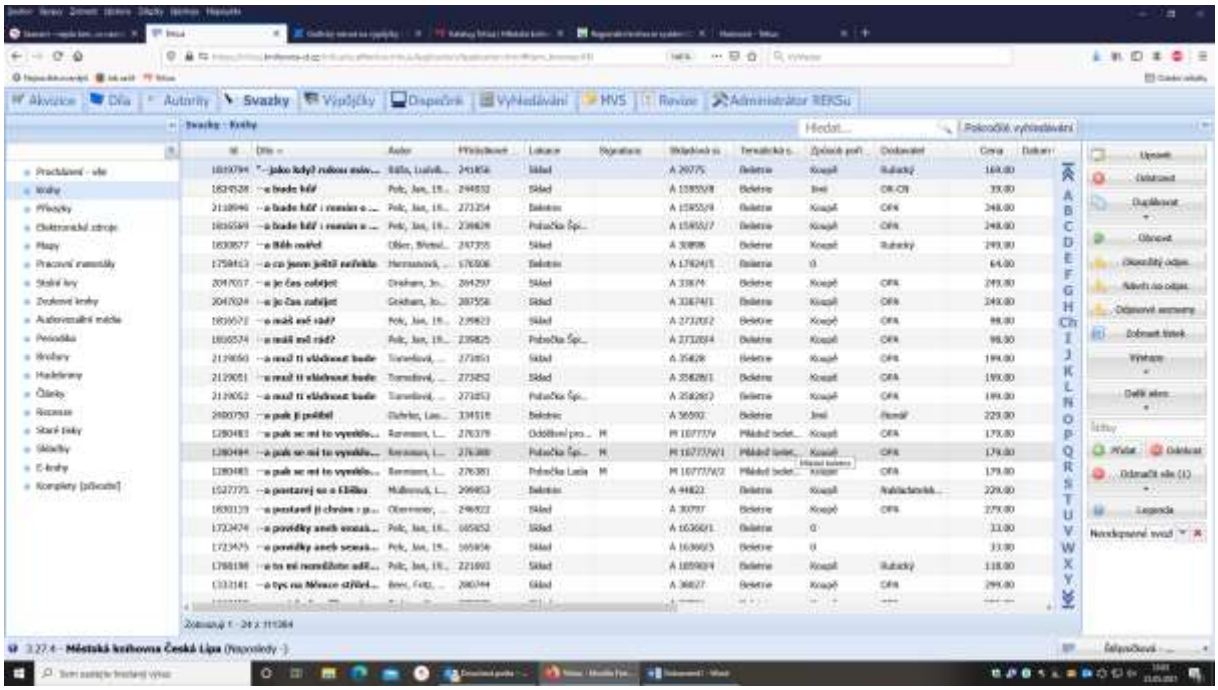

V záložce Svazky je možnost upravovat svazky, v přehledu si přidávat sloupce s informacemi, tyto sloupce lze různě přesouvat dle priority, lze v nich rovnat řádky vzestupně či sestupně. Vyhledání konkrétního titulu je možné v okénku Hledat (kde je i možnost pokročilého vyhledávání), což umožní rychlé nalezení titulu a není nutné rolování v seznamu. Je možno provádět odpisy pomocí odpisových seznamů, v knihovnách, které v systému pracují, se osvědčila operace Návrh na odpis, kam si knihovník vyřazené knihy nashromáždí a pak je může odepsat hromadně či některou knihu ze seznamu opět vyjmout. Zabrání se tím nechtěnému odpisu knihy, kdy se může stát, že si knihovník vyhledá omylem jinou knihu, než kterou chce vyřadit nebo si odpis knihy rozmyslí. Součástí záložky Svazky jsou také různé tiskové výstupy, seznamy úbytků, možnost tisku čárových kódů, signatur na hřbety knih, roční statistiky svazků, statistiky podle filtru a mnohé další.

Ukázka modulu revize

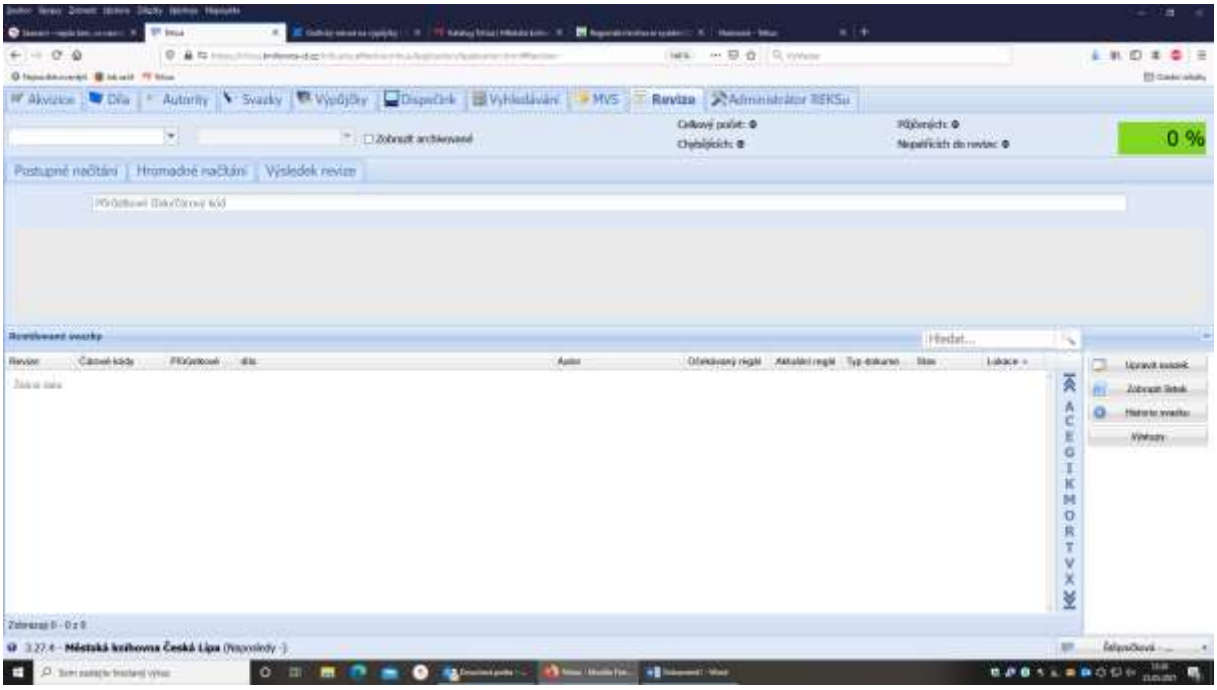

Pro provádění revize či inventury knižního fondu se užívá modul Revize. Lze zde načítat knihy postupně či hromadně. Pokud je knihovna rozdělena na jednotlivá oddělení a revidovaná kniha se najde v jiném oddělení, než kam patří, systém na chybu upozorní a operace Upravit svazek umožní nápravu. I zde je možno nahlédnout do historie svazku, zobrazit si knižní lístek. V tiskových výstupech je možno vytisknout seznam nenalezených knih, protokol o provedené revizi. Systém zobrazuje počet knih k revizi, počet knih půjčených, v procentech ukazuje, kolik práce již bylo odvedeno.

Revizní modul je vhodný pro knihovny, které mají zpracován celý fond daného oddělení a používají nejméně 1/2 roku výpůjční protokol.

Webový katalog

Webový katalog (OPAC 2.0) zpřístupňuje vaše data uživatelům a veřejnosti. Je určen primárně pro neodbornou veřejnost.
Katalog umožní vyhledávat ve vašich sbírkách, třídit, řadit, exportovat, sdílet na sociální sítě a mnoho dalšího.
Katalog využívá moderní technologie, které umožňují velmi rychlé a přitom kvalitní hledání na základě relevance. Výsledky vyhledávání jsou seřazeny dle významnosti či důležitosti vzhledem k původně zadanému dotazu.

Klíčové vlastnosti:
- snadné uživatelské vyhledávání,
- výrazná prezentace novinek,
- integrace s veřejnými databázemi,
- správa uživatelského konta,
- podpora tvorby uživatelského obsahu a sdílení,
- moderní a přehledný design.

Vlastnosti hledání:
- snadné hledání pro běžné uživatele (bez nutnosti určování druhů údajů),
- řazení výsledku podle relevance (skóre, nakolik dotaz odpovídá vyhledanému dokumentu),
- řezy (fasety), které umožňují snadné dohledávání - tzv. seskupování výsledku,
- široké možnosti nastavení vyhledávání (definice váhy jednotlivých ukládaných údajů),
- mrak nejčastěji hledaných výrazu jako prezentace trendů a inspirace pro ostatní,
- uživatelské RSS kanály - každý dotaz je možné uložit jako RSS.

Webový katalog také podporuje tvorbu uživatelského obsahu a sdílení informací (Web 2.0):
- sdílení na sociálních sítích (Facebook, Twitter a mnohé další),
- hodnocení formou hvězdiček (možnost globálního sdílení),
- vkládání recenzí (možnost globálního sdílení),
- hodnocení uživatelských recenzí.

Uživatelé mohou ocenit také pokročilou správu jejich uživatelského konta:
- rezervace,
- osobní polička,
- historie výpůjček,
- uživatelské nastavení (preferovaný typ hledání, barevné schéma)

Integrace s dalšími veřejnými zdroji zpřístupní uživatelům více informací:
- integrace obálek knih,
- možnost integrace s dalšími veřejnými databázemi.

Moderní a přehledný design:
- podpora mobilních zařízení (dynamické přizpůsobení na základě velikosti zobrazovacího zařízení),
- možnost přepnutí způsobu prezentace výsledků - seznam, tabulka.

Ukázka katalogu Městské knihovny Česká Lípa

Katalog umožňuje vyhledávání jednoduché, kombinované, pokročilé. Lze využít vstupu do Novinek, Knihovny.cz, Souborný katalog. Využívat lze Rejstříky, Odkazy. Pro vyhledávání je možné využívat nejhledanější výrazy. Po vyhledání knihy si může čtenář ověřit dostupnost, pokud je přihlášen, může si knihy rezervovat či požádat o Objednání (Odložení z poličky). U vyhledaných záznamů je možné psát recenze na knihu.

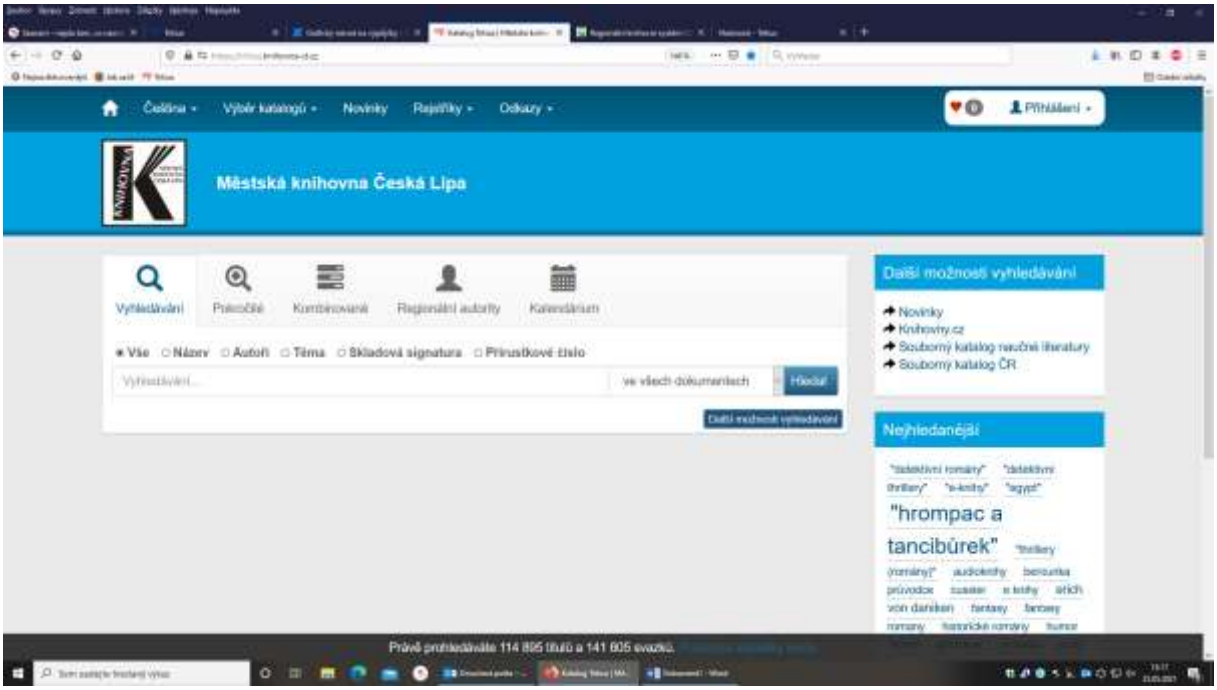

V katalogu každé knihovny je možno nahlédnout i do katalogů dalších knihoven zapojených v systému Tritius Reks.

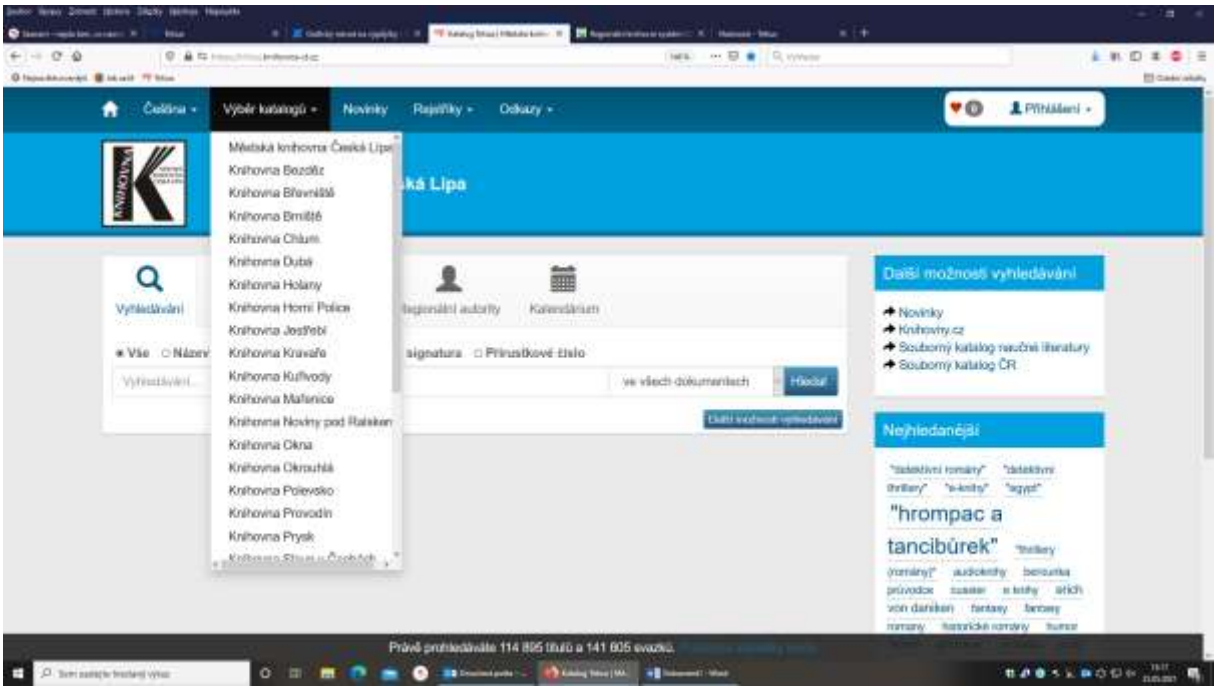

Ukázka přihlášení čtenáře do katalogu, což mu umožňuje rezervování či objednání

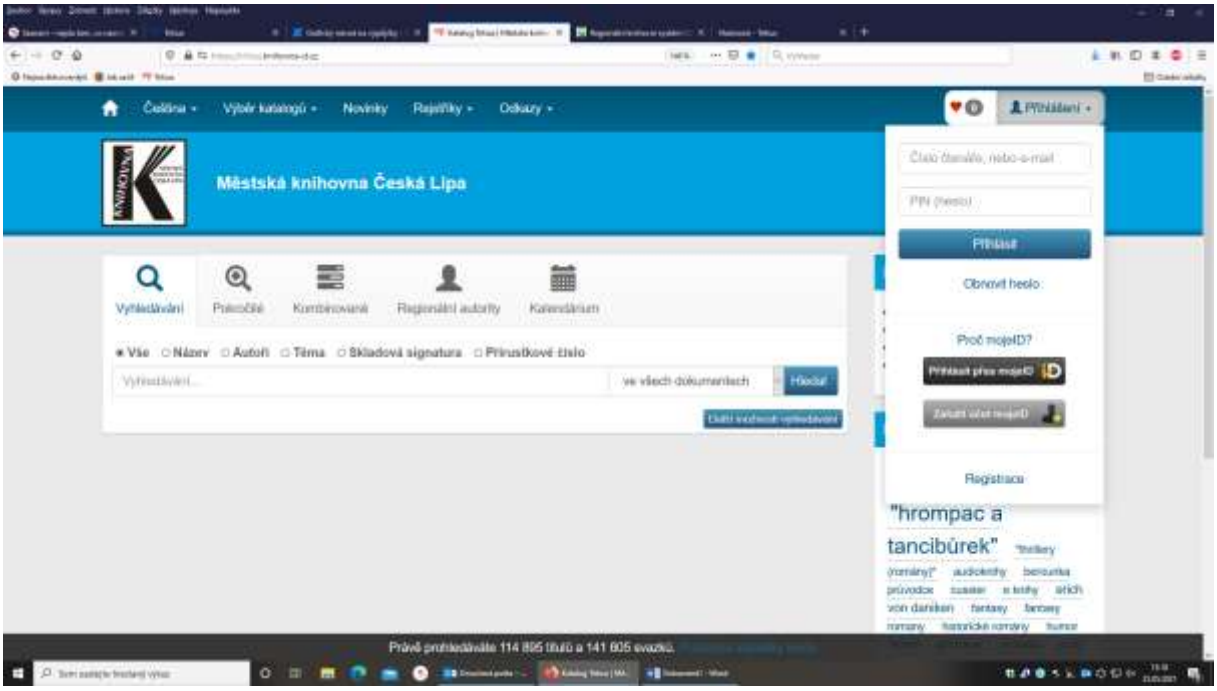

MVS
je meziknihovní výpůjční služba, kdy jedna knihovna půjčuje svazek jiné knihovně.

Knihovna se systémem Tritius může být v roli žádajícího (žádá o půjčení svazku jinou knihovnu) nebo půjčujícího (vlastní požadovaný svazek). Pro tyto dva různé směry se vytvářejí průvodní dokumenty, tzn. žádanky. Tritius podporuje příchozí i odchozí MVS žádanky, včetně jejich přehledné evidence a automatického odesílání informací emailem.

Ukázka záložky MVS

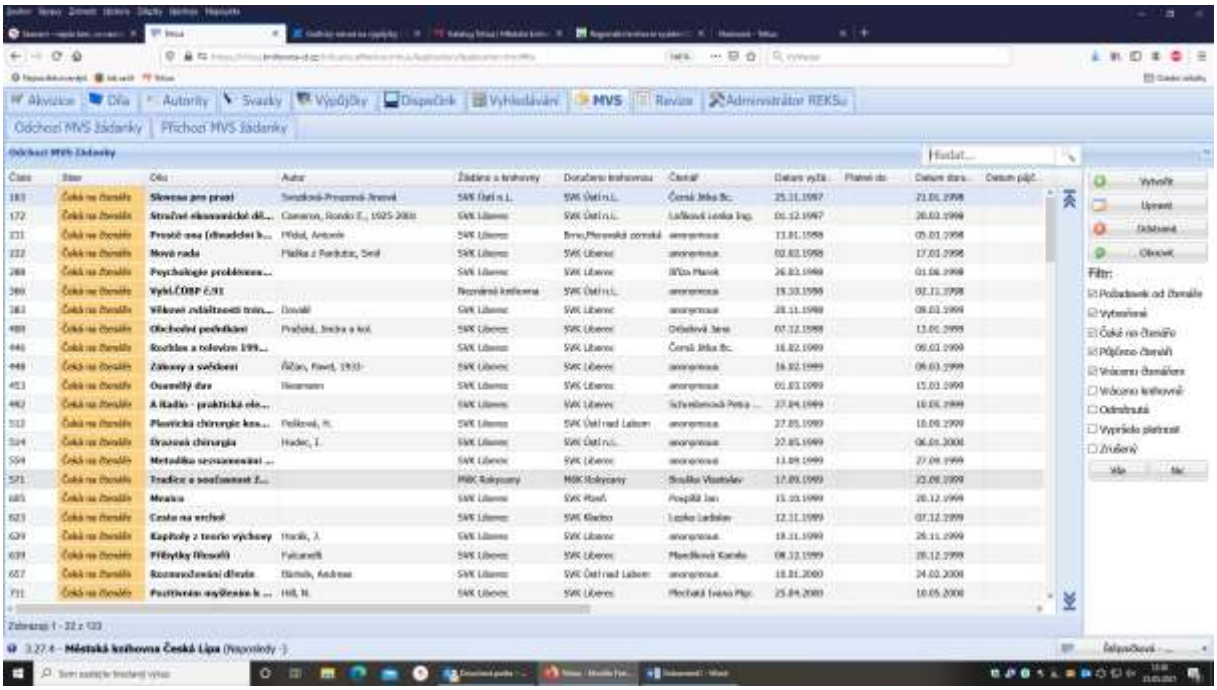

Výměnné soubory

Výměnné soubory slouží k půjčování souboru děl mezi různými knihovnami nebo mezi lokacemi jedné knihovny.

Speciální modul pro veřejné knihovny, které cirkulují část fondu na malých podřízených knihovnách ve svém okolí. Modul umožňuje snadnou a přesnou evidenci výměnných souborů všech druhů dokumentů. Při vytváření souborů je možno s výhodou využít technologii čárového kódu. Systém dovoluje rezervaci konkrétního dokumentu pro konkrétní knihovnu obvodu. Je možno evidenčně snadno převádět soubor z jedné knihovny na jinou. Modul je integrován do modulu výpůjční protokol a podobně jako výpůjční protokol zachovává kompletní historii výpůjček každé knihy, a umožňuje zobrazit historii výpůjček dané knihovny. Všechny potřebné seznamy a přehledy je možno tisknout.

Pro knihovny obsluhované Městskou knihovnou Česká Lípa pracující v systému Tritius Reks přináší systém Tritius výhodu v tom, že když je třeba zapůjčený soubor z výměnného fondu vrátit, není už nutné na svém počítači knihy načítat do operace s názvem Vrátit nadřízené knihovně jako v systému Clavius, ale prostě jen knihy připravit k odvezení. Při vracení knih v Městské knihovně Česká Lípa systém sám vyčistí výpůjční konto konkrétní knihovny.

Ukázka výpůjčního protokolu Výměnných fondů

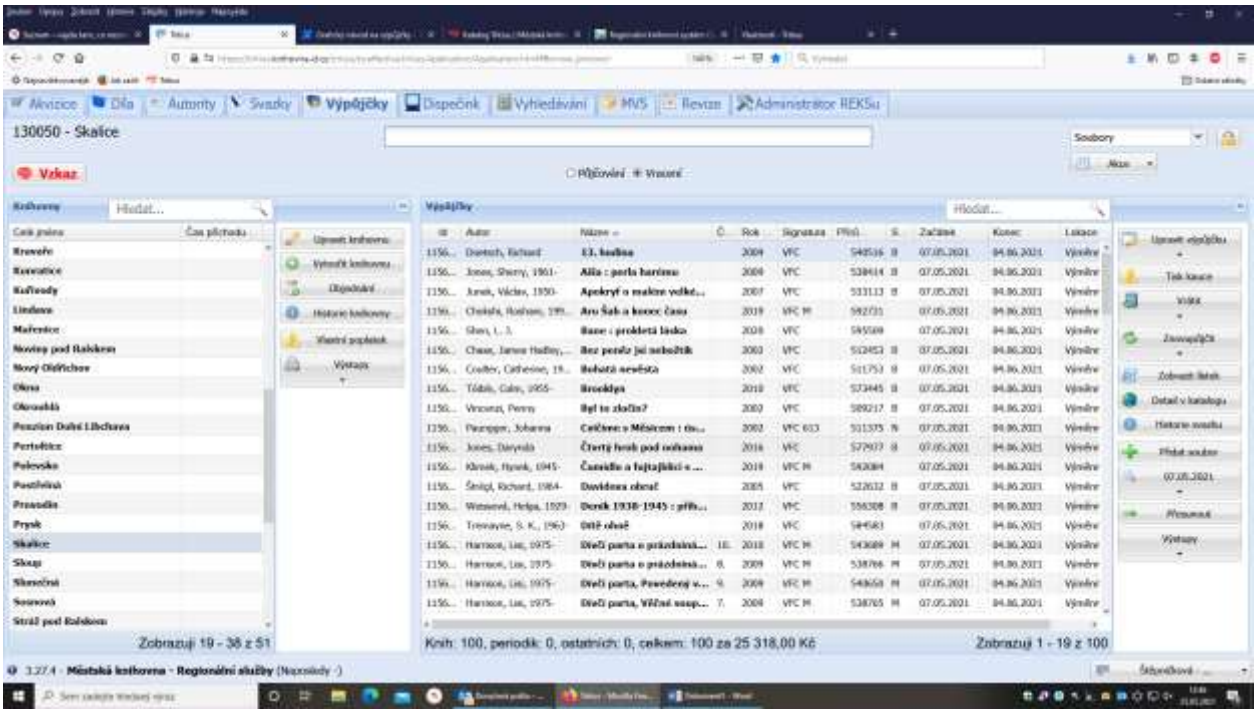

Katalogizace

Prvním krokem k vytvoření elektronického katalogu je katalogizace titulu. Každý katalogizovaný objekt je sestaven z polí jako je název, autor, datum vydání atp. Tritius je navržen v souladu se standardem MARC21 a s pravidly RDA nebo AACR2. Standardně obsahuje Tritius kompletní definici formátu MARC21 pro dokumenty i autority.

Tritius nabízí předdefinované a přizpůsobené formuláře pro tyto typy děl:

- monografie,
- AV média,
- hudebniny,
- periodika,
- analytické popisy článků periodik.

Katalogizační formuláře nabízejí řadu funkcí, která vám usnadní vkládání záznamu:

- každé pole obsahuje odbornou nápovědu včetně příkladů,
- pro usnadnění vkládání údajů je systém vybaven osvědčenou technologií slovníků a tvůrců kódu,
- nově definovaná pole mohou být i multimediální (obrázek, zvuk, video, odkaz apod.),
- kdykoli během katalogizace lze zobrazit bibliografický zápis ISBD ve formě katalogizačního lístku,
- Tritius kontroluje, zda-li uživatel vyplnil všechna povinná pole a jestli jsou ve správném formátu,
- mezi různými záznamy lze vytvářet vazby,
- systém ukládá svazkové údaje, které lze pro větší množství exemplářů snadno kopírovat,
- každý exemplář může být vybaven svým čárovým kódem pro automatizovaný výpůjční protokol a ostatní manipulace s dokumentem.

Akvizice

Vyhledává požadované dokumenty (dezideráta) v internetových databázích včetně nákupních cen. Mezi hlavní funkce modulu patří:

- uživatelé mohou zadávat dezideráta přímo ve webovém katalogu,
- nachystané objednávky lze vytisknout nebo odeslat elektronickou poštou,
- čísla objednávek jsou generována automaticky,
- modul automaticky sleduje lhůty plnění dodávek kvůli případným urgencím,
- kontrola stavu čerpání rozpočtů a ochrana proti jeho překročení,
- kontrola rozpočtů jednotlivých odběratelů a jejich statistiky,
- evidence dokladů: proformafaktury, faktury a dopropisy,
- kompletní historie každého objednáno titulu včetně všech dokladů,
- zjednodušená katalogizace zakoupených titulů (jsou využity informace z objednávky).

Součástí systému Tritius je Nápověda, kde knihovník nalezne návody slovem i obrazem na práci se všemi moduly systému.

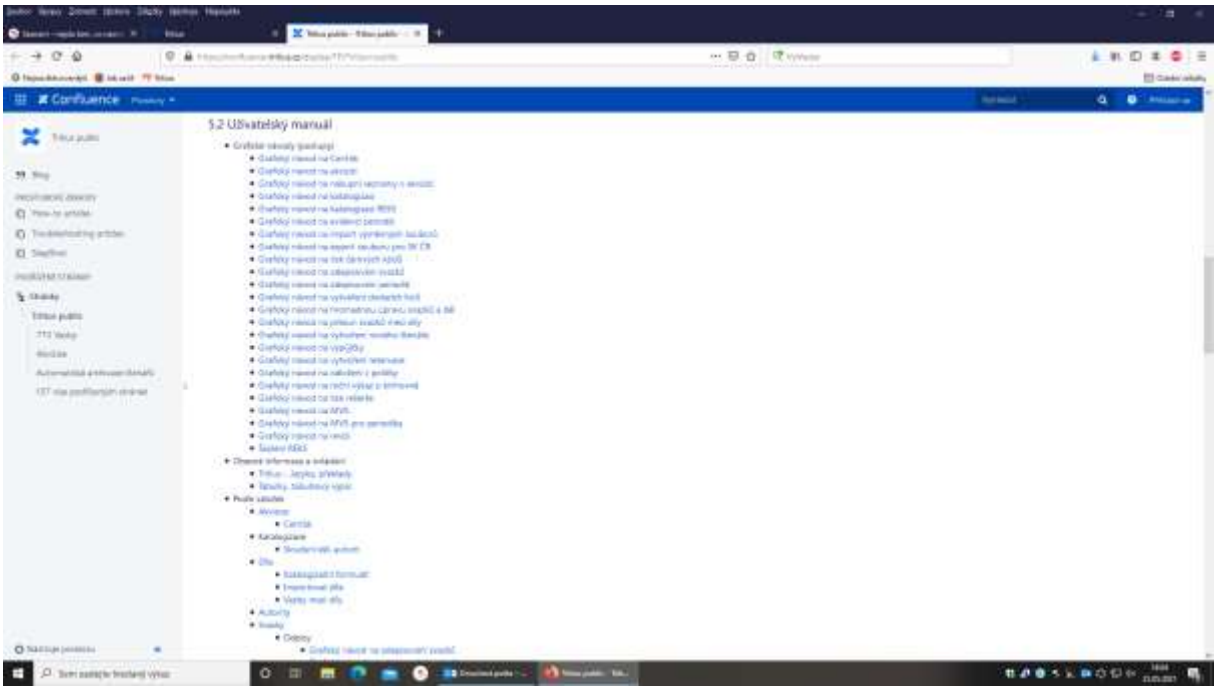

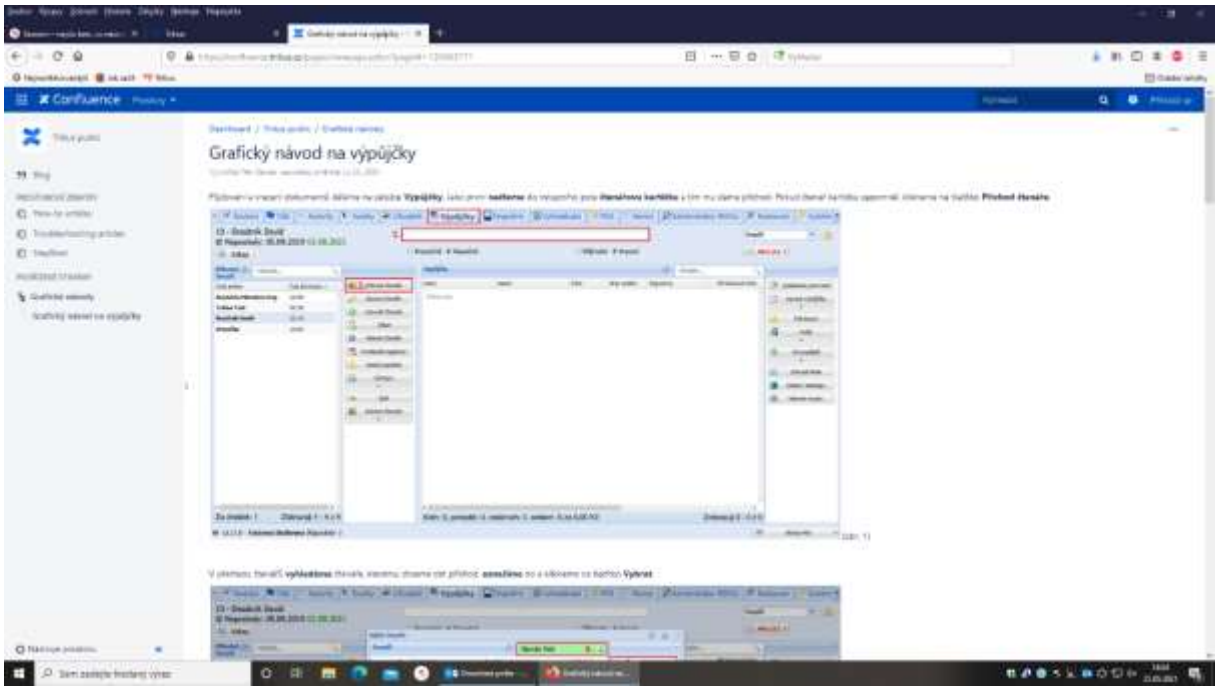

V případě zájmu o získání knihovního systému Tritius nahlédněte na stránky firmy Tritius Solutions a.s., kde najdete spoustu dalších informací a podrobností.

Na Facebooku je možno vstoupit do skupiny Uživatelé systému Tritius https://www.facebook.com/groups/245748502885085, kde knihovny sdílejí své zkušenosti.

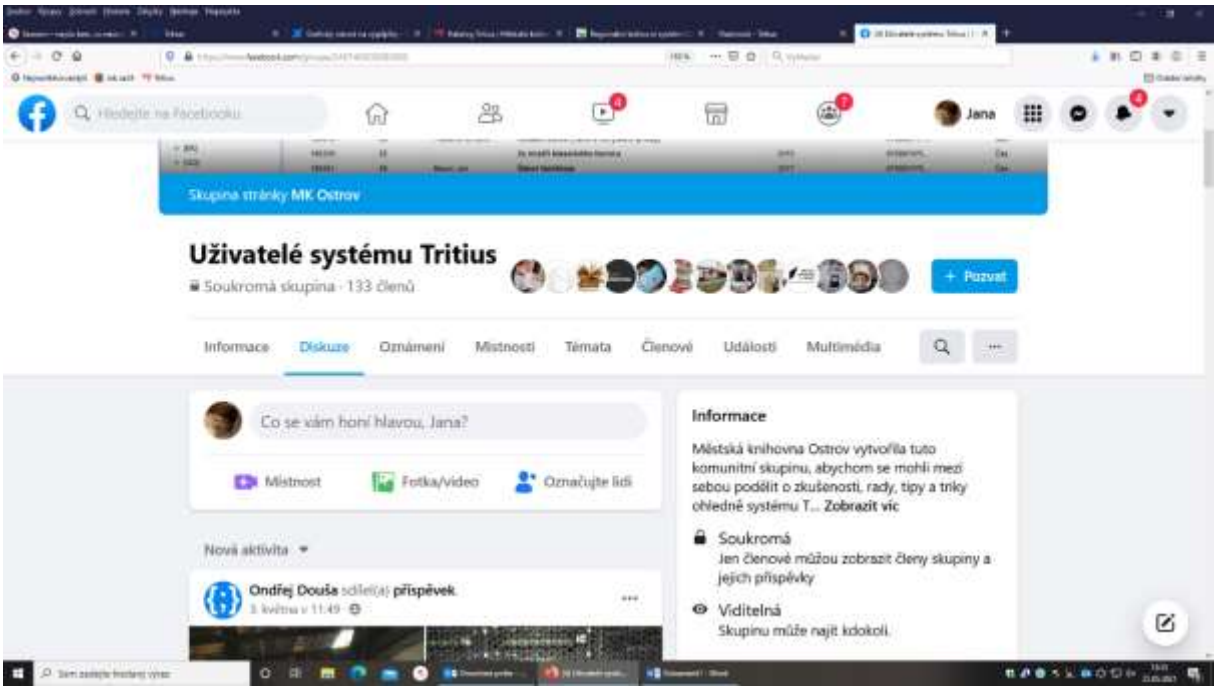

DOPORUČUJEME!

ČTENÁŘ – MĚSÍČNÍK PRO KNIHOVNY

Časopis Čtenář je celostátní kontinuálně vycházející knihovnický časopis (zal. 1949). Přispívá k výměně zkušeností a inspiruje knihovny různých typů, velikostí a zaměření v rámci celé České republiky. Je platformou pro prezentaci pracovníků knihoven před odbornou veřejností, jeho součástí je soustavné vzdělávání knihovníků a informačních pracovníků ČR ve vazbě na základní koncepční materiály rozvoje této profesní oblasti. Časopis vychází jednou měsíčně, vždy v polovině daného měsíce v období školního roku a jedno letní dvojčíslo, jeho vydavatelem je Středočeská vědecká knihovna v Kladně. Je jediným celostátně vydávaným tištěným časopisem pro oblast veřejných knihoven.

Časopis Čtenář existuje i v elektronické verzi. Posledních šest čísel časopisu je dostupných v elektronické verzi pouze předplatitelům tištěné verze. Materiály starší než šest měsíců jsou dostupné volně BEZ REGISTRACE. Pokud má knihovna zájem o jednotlivá čísla nebo články a není předplatitel, je potřeba se spojit s redakcí časopisu.

Cena zahrnující tištěnou i elektronickou verzi časopisu je 460 Kč (cena jednoho čísla je 40 Kč, letní dvojčíslo 60 Kč)

Objednávky na předplatné:

-elektronicky na adrese: https://www.svkkl.cz/ctenar/objednat-predplatne
-nebo přímo v redakci čtenáře: ctenar@svkkl.cz, tel.: 312 813 154, 601 553 210

Časopis je vydáván s podporou Středočeského kraje a Ministerstva kultury z programu Knihovna 21. století.

Komu je Čtenář určen?

Časopis Čtenář je určen zejména veřejným knihovnám (větším i menším, profesionálním i neprofesionálním), odborným a speciálním knihovnám, studentům knihovnictví a příbuzných oborů či individuálním zájemcům z řad odborné veřejnosti.

Čtenář a proč ho mít v knihovně

Časopis je významnou složkou celoživotního vzdělávání pracovníků v oboru v souladu se schválenými koncepčními materiály. Nabízí aktuální témata, poskytuje knihovníkům komplexní přehled o stavu, vývoji a nových trendech v oboru, inspiruje k novým činnostem a formám práce, je důležitou platformou pro samotné autory – knihovníci z celé ČR v něm mají možnost publikovat své příspěvky, informovat o dění v knihovnách, vyměňovat své názory a zkušenosti, podělit se o příklady dobré praxe.
Díky dlouholeté kontinuitě vydávání titulu ho lze chápat i jako kroniku vývoje knihovnictví v ČR od roku 1949.
Čtenář je i důležitým prostředkem vzdělávání pracovníků knihoven v oblasti knihovnictví a informační vědy a jako součást platformy pro komunikaci koncepce rozvoje knihoven směrem k pracovníkům knihoven, pracovníkům veřejné správy, politikům, zřizovatelům knihoven i veřejnosti.

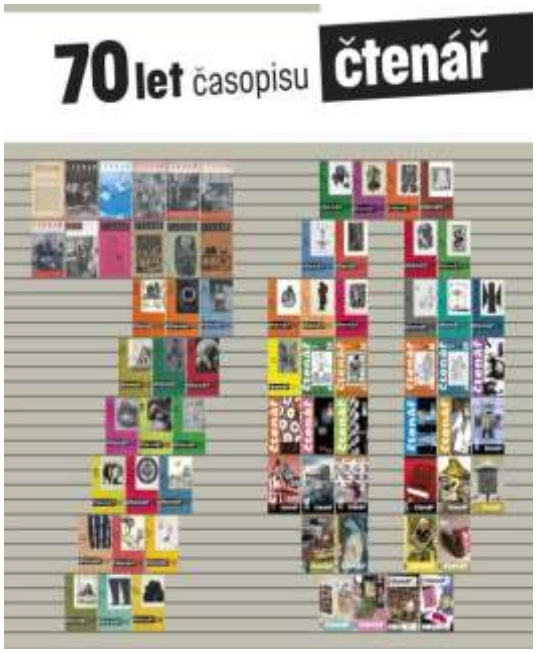

Co ve Čtenáři najdete

-informace o aktuálním dění v oboru
-představení práce knihoven různého typu i velikosti
-zkušenosti, inspirativní náměty z domácí i zahraniční praxe
-trendy v oblasti knihovnictví doma i v zahraničí
-pohledy do historie českého knihovnictví (vývoj, osobnosti, školství, budovy...)
-tematicky zaměřené přehledové články
-výběr z odborného tisku
-představení nové i chystané legislativy
-mezioborové náměty na zlepšování knihovnické práce (pedagogika, psychologie, mediální studia a PR, literatura a knižní kultura, sféra IT apod.)
-inzertní přílohu knihkupectví KOSMAS *Knižní noviny*

Pravidelné rubriky časopisu

Téma (aktuální problematika, trendy, dění v síti knihoven)
Rozhovory (seznámení s významnými osobnostmi oboru ne zaměřené na určité téma)
Využití nových technologií (automatizace a využívání informačních zdrojů v sítích, digitalizace, e-knihy, audioknihy)
Čtenářské kluby (představení zajímavých projektů na podporu četby a čtenářství od dětí a mládeže až po seniory)
Dětské čtenářství
Inspirace, události (aktuální dění, odborné akce doma i v zahraničí)
Knihovny v malých obcích (představení podnětných aktivit z míst, kde knihovny svou činností uspokojují potřeby různých uživatelských skupin)
Recenze, Ze světa, Psalo se jinde, Neušlo nám, Z knihovny knihovnické literatury (různé typy informací o nových knihách, odborné literatuře a dění v oboru)
Literární výročí (tuzemská i zahraniční jako námět pro práci knihoven)

Časopis čtenář na webu
https://svkkl.cz/ctenar
-elektronická verze je úzce provázána s odběrem verze tištěné
-články nejnovějších šesti čísel jsou v elektronické verzi k dispozici předplatitelům, starší články jsou volně přístupné
-elektronická verze zahrnuje články od roku 2005

Časopis Čtenář na Facebooku
https://facebook.com/Čtenář-měsíčník-pro-knihovny-157081557645309

Knihy z našeho regionu

Jaroslav Kocourek a kol.:
Česká Lípa zblízka
Kniha přináší informace o historii města, o významných stavbách, svoji vlastní kapitolu v ní má například náměstí T. G. Masaryka, vodní hrad Lipý, augustiniánský klášter, židovská komunita, průmysl nebo příroda. Kromě textů je zde spousta fotografií, ať už historických, nebo nově nafocených. Ty jsou také doplněny kreslenými řezy některých významných objektů, jejichž autorem je architekt Jaroslav Staně

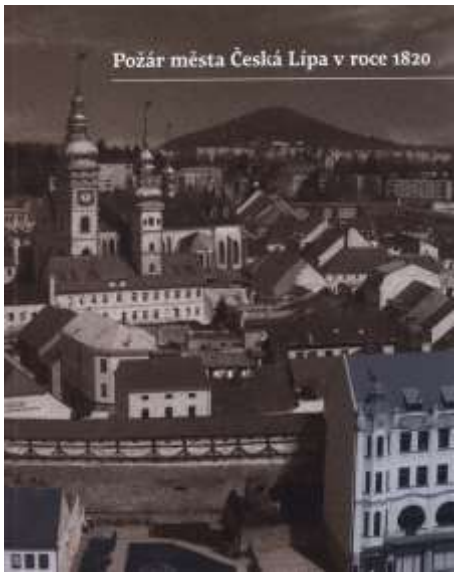

Jaroslav Panáček:
Požár města Česká Lípa v roce 1820
V roce 2020 uspořádalo město Česká Lípa venkovní výstavu s názvem „Zrcadla do historie“, která představovala místa nenávratně změněná po celoměstském požáru v roce 1820. Na výstavu navázala tato kniha. Kromě kompletního zachycení výstavy v tištěné podobě nabízí podrobný popis požáru z 12.5.1820, a to z různých úhlů pohledu. Součástí knihy je i mapa se zachycením všech míst, na kterých byly umístěny výstavní panely.

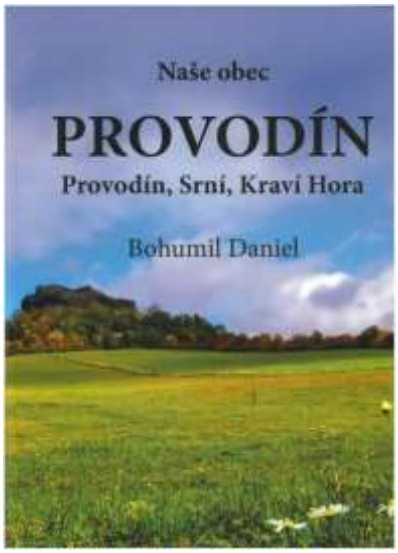

Bohumil Daniel:
Naše obec Provodín. Provodín, Srní, Kraví Hora
V knize se seznámíte s historií obce a v mnoha směrech nahlédnete i do její současnosti. Dominantou obce jsou Provodínské kameny. Věnována je pozornost jejich geologii, botanickým zajímavostem, historickým souvislostem i známé pověsti. Nelze zapomenout i na pískovnu na jejich úpatí. V poslední části se podíváte na nejbližší okolí obce. Díky provodínským patriotům, jejich vyprávění, kresbám, textům, fotografiím i uchovávaným předmětům bylo možné knihu obohatit o dosud nepublikované skutečnosti.

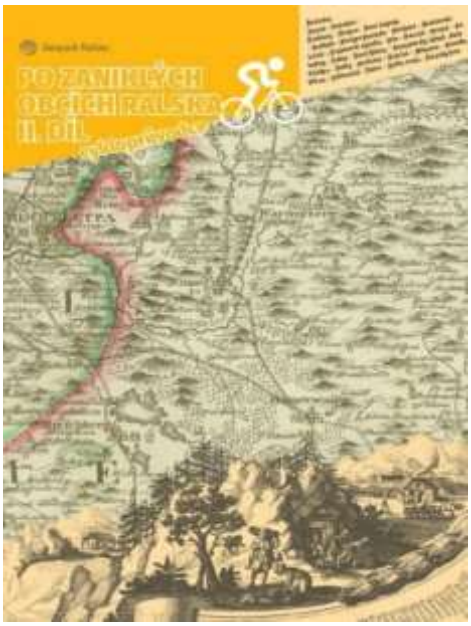

Renata Franclová:
Cykloprůvodce po zaniklých obcích Ralska: člověk, který tudy šel, zmizel... II. Díl

Průvodce obsahuje šest cyklotras. Ty
zájemce zavedou například do zaniklých míst v okolí Kuřívod, představí kaskádu rybníků na Hradčanském potoce, zavítají do okolí Brenné i Máchova jezera. Poslední trasa zavede turisty do centra Geoparku Ralsko, z obce Mukařov zamíří do Jablonečku - místa Land-artového setkávání. V průvodci naleznete kreslené plánky starých cest, současné i dobové fotografie představí dříve osídlená místa. Plánky osídlení, tak jak je zaznamenali původní usedlíci, přiblíží podobu vesnice a umožní dohledání pozůstatků osídlení. Snadno tak dohledáme základy kaple, statku či místního hostince. Součástí průvodce je samostatná mapa

Hana Doskočilová
Pověsti Lužických hor, II. Díl
Další díl knihy nás v úvodu seznámí s tím, jak vznikaly pověsti. Podíváme se k myslivně a na Ptačinec, poznáme i stromového ducha a dozvíme se něco o pašerácích. Uvidíme i ducha Lužických hor Žula a prožijeme s ním na paloučku zajímavé věci. Ve druhé části vypráví babička Malíková povídky ze života na vesnici.

Jiří Šťastný, Lenka Špačková, Emilie Ráčková
Mimoň a okolí na starých pohlednicích

Publikace nabízí procházku městem prostřednictvím dobových pohlednic z období od konce 19. století do roku 1950. V knize naleznete kromě Mimoně a jejích městských částí Ploužnice, Vranov a Srní Potok také Pertoltice pod Ralskem, které byly v letech 1960 – 90 administrativně součástí Mimoně. Nechybí ani dominanta kraje Ralsko.

Marek Řeháček
Toulání Lužickými horami. Kniha první, Krajina skal
Kniha tak vlastně popisuje relativně kompaktní území mezi Hrádkem nad Nisou, Jablonným, Petrovicemi a právě Oybinem. Na německé straně zahrnuje území končící mezi Oybinem a Jonsdorfem, na straně české pak zhruba v linii silnice Jablonné v Podještědí - Petrovice. Již z větší části připravená kniha druhá nazvaná Mezi Hvozdem a Luží, by měla patrně roku 2022 pokračovat vyprávěním nejen o samotných vrcholech Luže a Hvozdu, ale také o krajině studánek, božích muk, podstávkových chalup a květnatých luk táhnoucí se od Lemberku až k Horní Světlé.

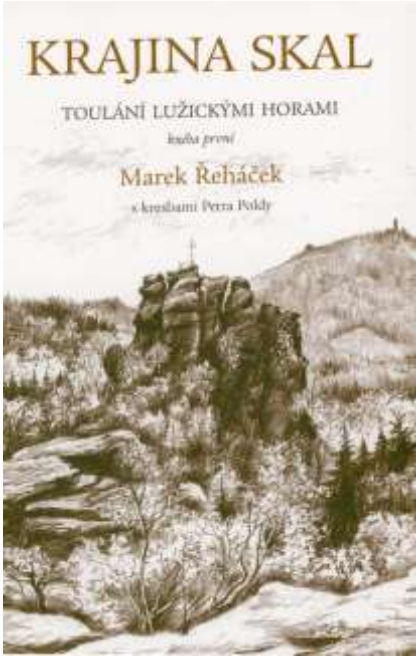

Příloha 1. Odložení z poličky z pohledu čtenáře

V on-line katalogu knihovny je potřeba se nejdříve přihlásit.

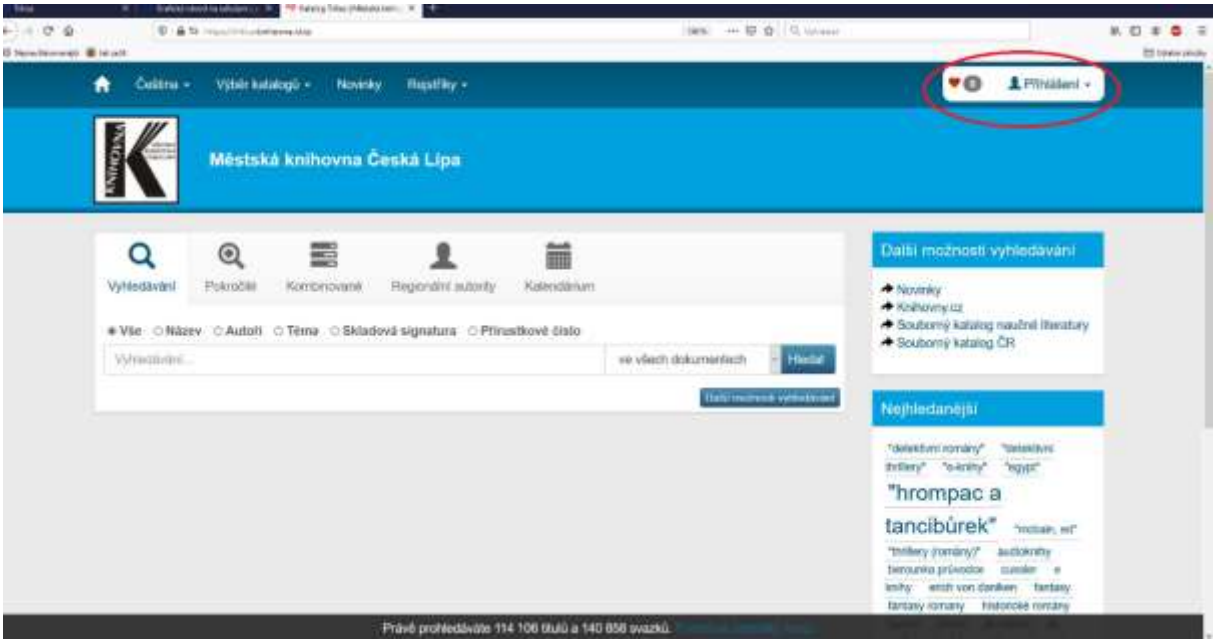

Přihlášení se provádí pomocí čísla čtenáře či e-mailu a PINu, který tvoří počáteční šestičíslí rodného čísla. Pak si už může čtenář vybírat dokumenty (dle názvu, autora, tématu atd.)

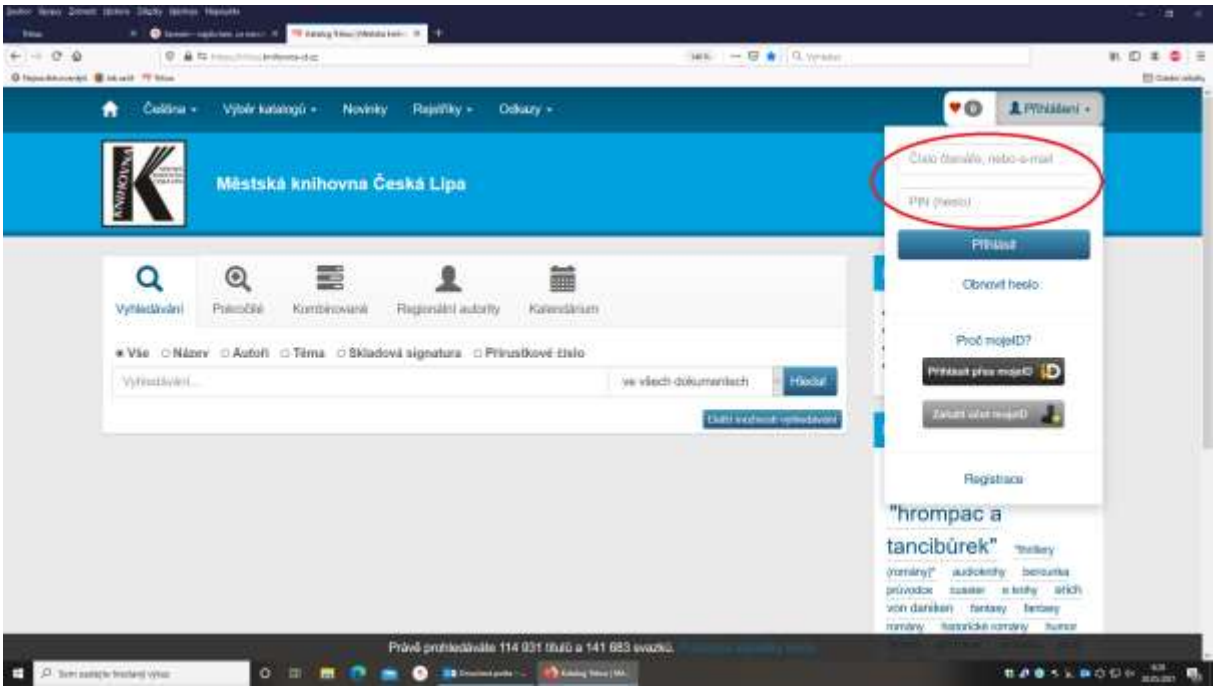

Po výběru dokumentu kliknout na tlačítko **Objednání**, pokud je dokument dostupný. V případě, že je vypůjčený, je nutné jej rezervovat (viz níže).

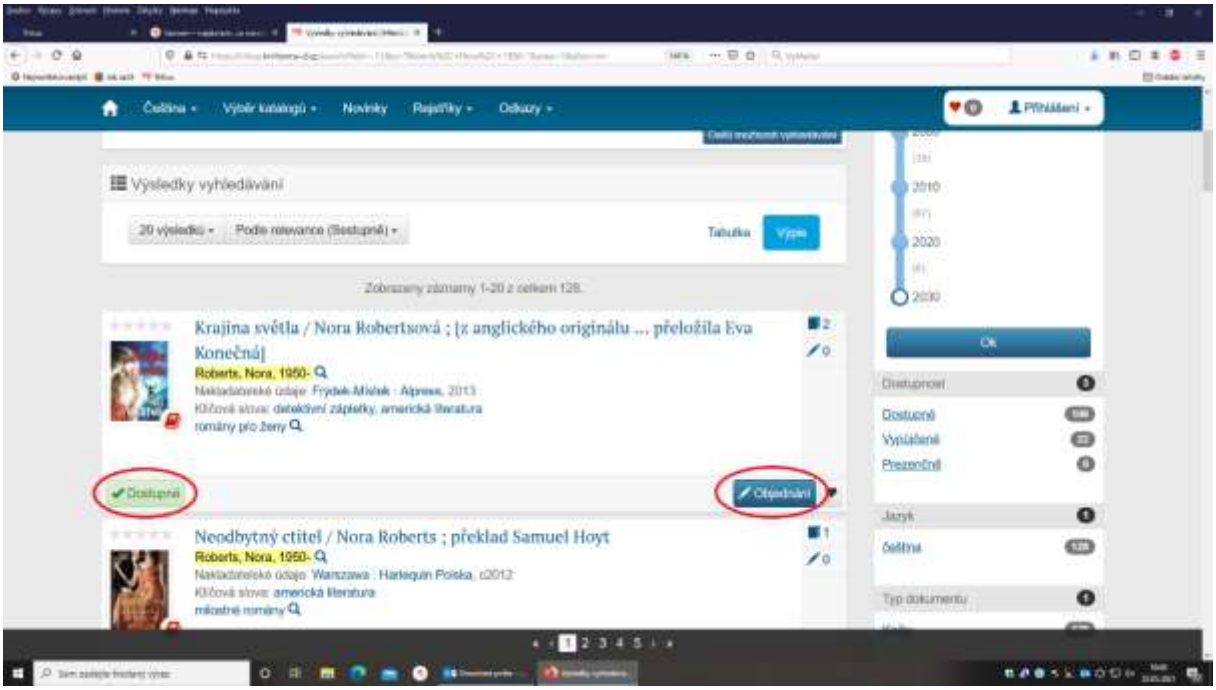

V dalším okně, které se rozbalí po kliknutí na **Objednání**, je nutné vybrat oddělení či pobočka, kde chce uživatel knihu připravit. Pokud knihovna nemá jednotlivá oddělení, není tento krok třeba. Pak již jen kliknout na tlačítko **Odložit z poličky**. Pro využívání možnosti Odložení z poličky je nutné nahlásit v knihovně svou e-mailovou adresu.

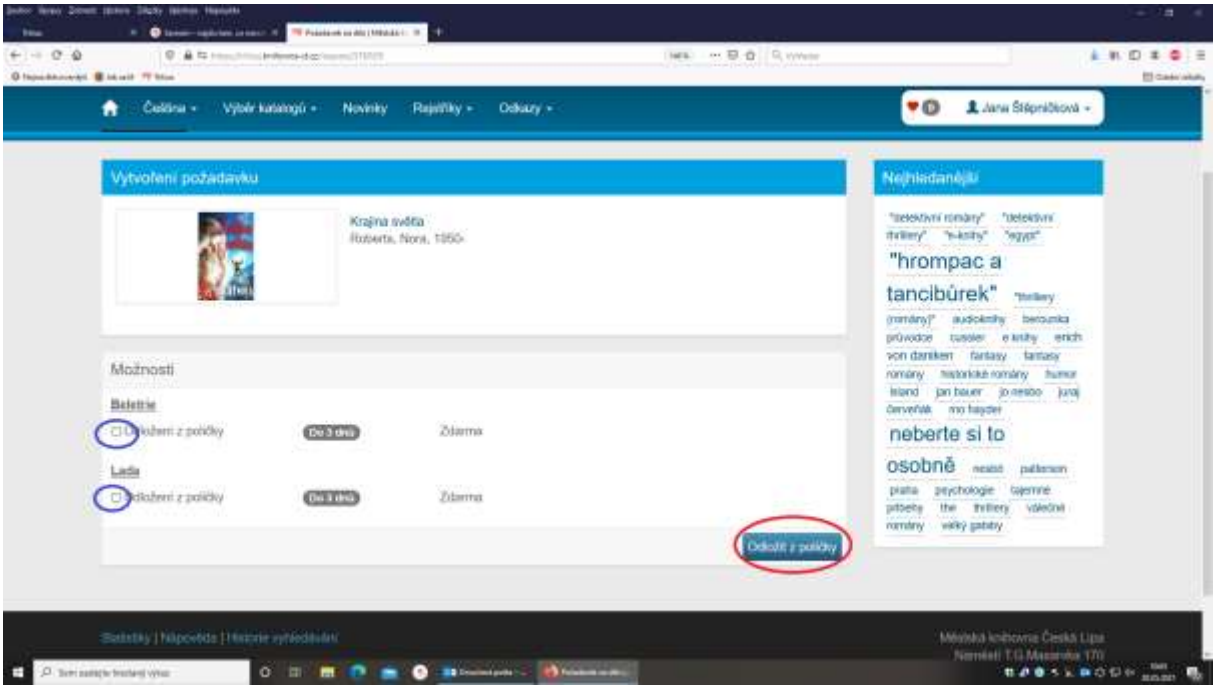

Jako poslední se rozbalí okno s potvrzením požadavku. Poté může uživatel pokračovat ve vyhledávání dalších dokumentů.

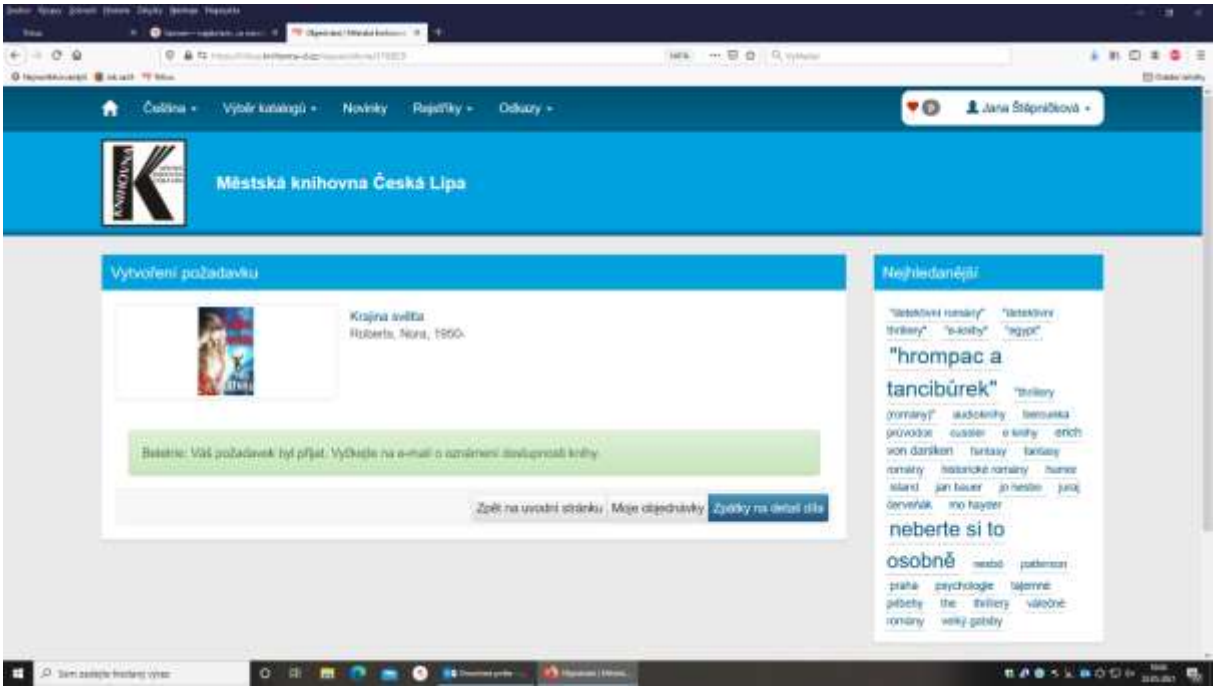

Příloha 2. Postup zpracování požadovaných odložení

Vždy, když máme v systému nevyřízené odložení, které jsme založili my nebo si ho čtenář založil sám online, zvýrazní se Akce červenou barvou. Tlačítko **Akce** rozklikneme a vybereme možnost **Požadovaná odložení**.

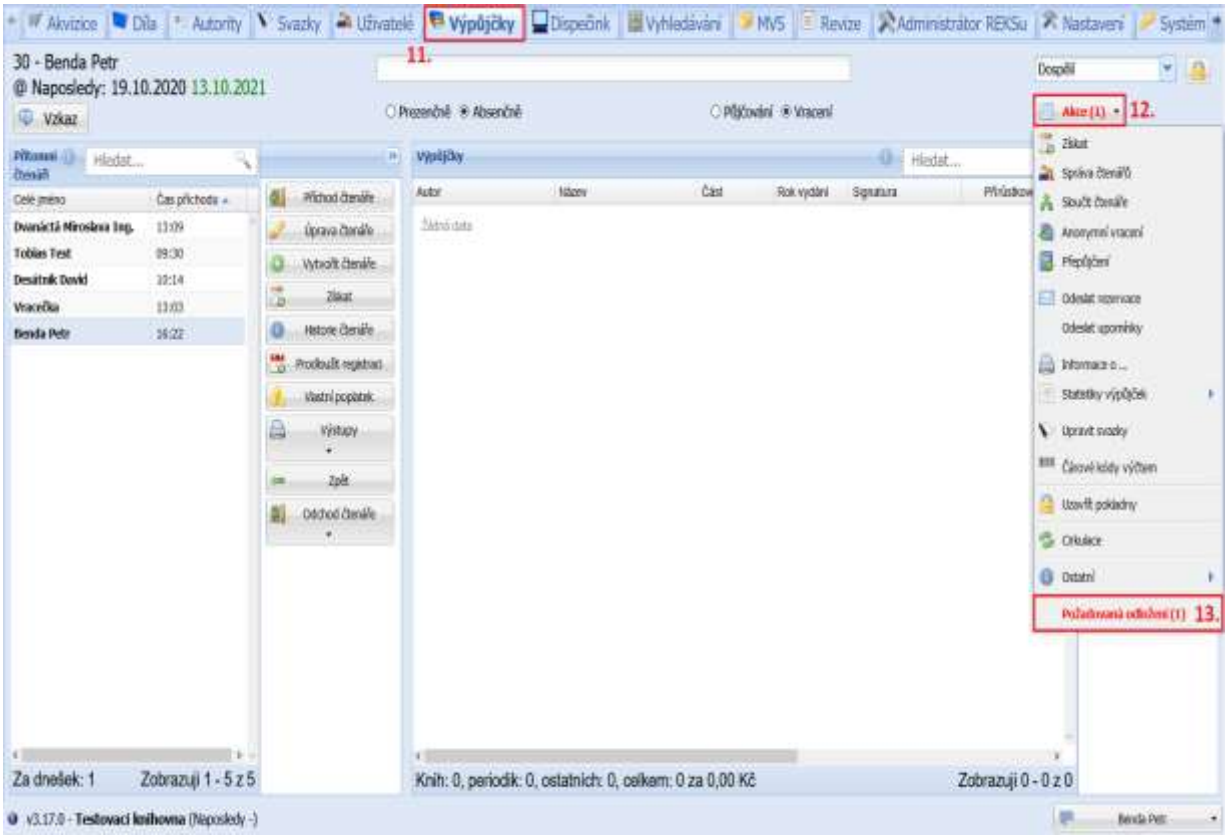

Zobrazí se nám okno, kde jsou vidět všechna nevyřízená odložení. Ve výstupech si můžeme vytisknout jejich seznam. Dokumenty se vydáme **najít do knihovny** a přineseme je k pultu. Zde do vstupního pole **načteme čárový kód**, nebo opíšeme přírůstkové číslo a vložení potvrdíme klávesou Enter. Odložení se sice zakládají na svazek s konkrétním přírůstkovým číslem, stačí ale, když načteme jakýkoli svazek od stejného díla.

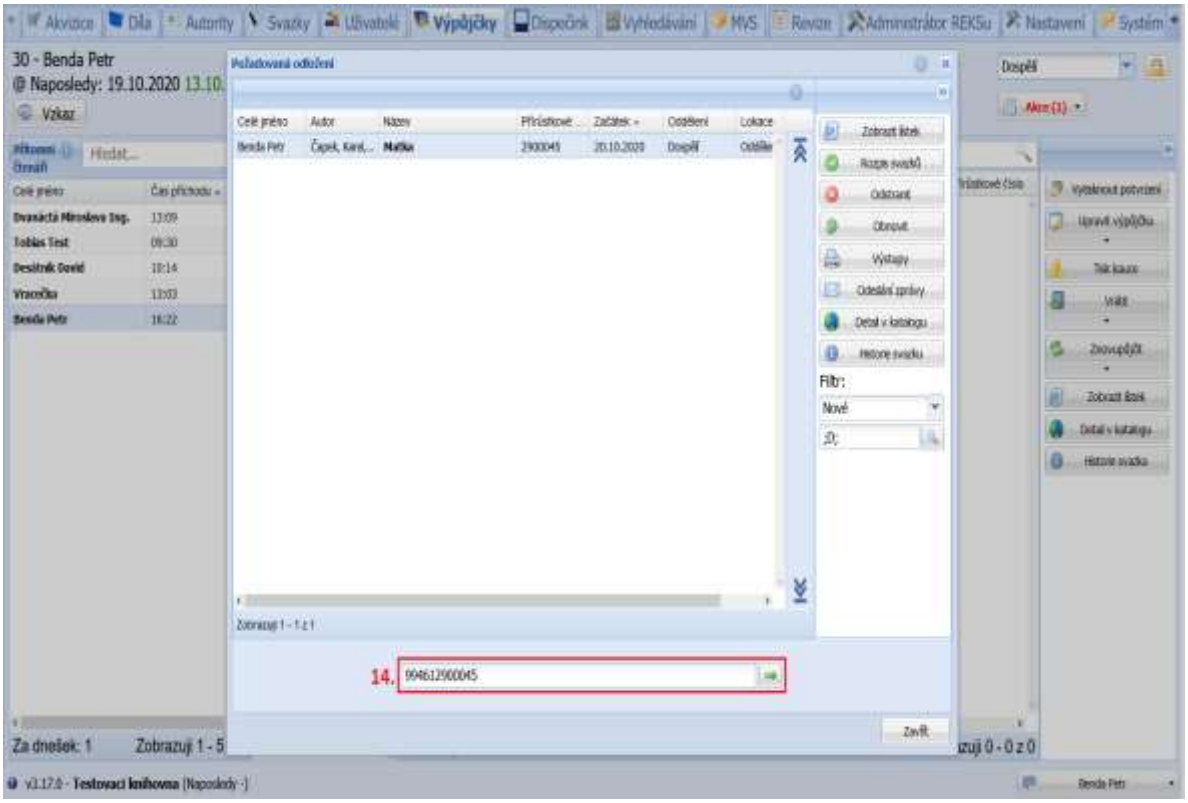

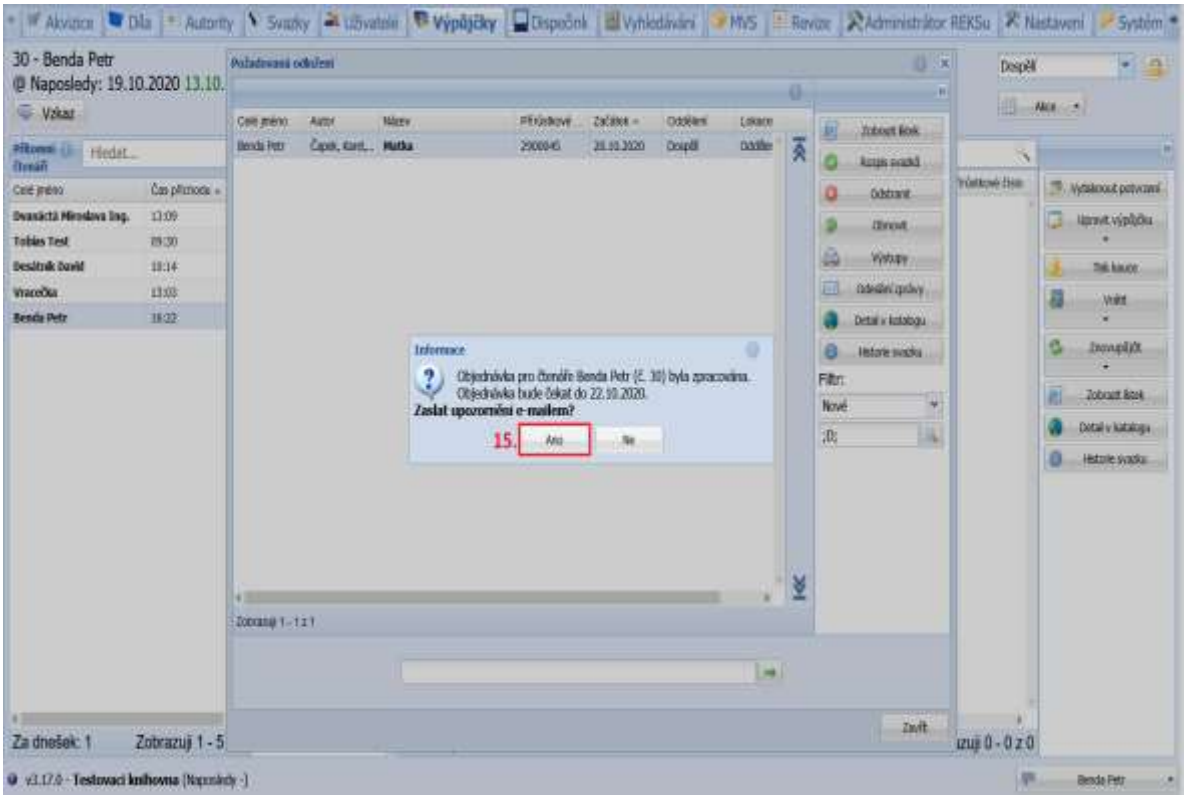

Po načtení kódu se nám zobrazí informační okénko. Kliknutím na **Ano** zašleme čtenáři upozornění, že na něj dokument čeká. Lísteček, který se nám vytiskne, **vložíme** do dokumentu a máme hotovo. Tímto způsobem postupně zpracujeme všechna odložení v tabulce.

Přejeme krásné prožití vánočních svátků a do nového roku hodně spokojených čtenářů a příjemných chvil strávených s knihami. Z českolipské knihovny Vám přejeme také co nejvíc osobní spokojenosti, pohody a

především zdraví. Děkujeme za Vaši přízeň, úsilí a celkovou spolupráci a těšíme se na další v nadcházejícím roce 2022!